



T.C
ZONGULDAK VALİLİĞİ
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ



OTİZM
EYLEM PLANI

GİRİŞ

Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) Kavramı, Yaygın Gelişimsel Bozukluk (YGB)

YGB:

Birden fazla bozukluğu içeren genel bir tanı grubu olup erken çocukluk döneminde başlayan sosyal etkileşim, iletişim, dil gelişimi ve davranış alanlarında çoklu temel fonksiyonların gelişmesinde gecikmeleri de içeren bir spektrum bozukluğudur. Bu grupta yer alan ve en çok bilinen YGB Otizm Spektrum Bozukluğudur. OSB genel olarak, belirtileri yaşamın ilk yıllarında ortaya çıkan ve yaşam boyu devam eden; etkileşim ve iletişim alanında belirgin gecikme, sapma ve kısıtlayıcı ilgi alanları ile kendini gösteren karmaşık gelişimsel bir bozukluk olarak tanımlanır.

OSB:

- Bebeklikten itibaren karşısındakinin gözüne bakamamaya neden olan,
- Ortak dikkat ve işaret etme davranışlarındaki yetersizlik ve isteksizlikle kendini belli eden,
- Üç yaşından önce ortaya çıkan,
- Ciddi sosyal etkileşim ve iletişim bozukluğuna sebebiyet veren,
- Sosyal davranış, dil, algısal fonksiyonlar, tekrarlayan davranışlar ve ilgilerle kendini gösteren,
- Yaşam boyu süren,
- Belirtilerin görünümünde ve şiddetinde bireyden bireye farklılık gösteren,
- Hafiften ağıra kadar değişen çeşitli özellikleri olan gelişimsel nörobiyolojik bir bozukluktur.

Türkiye’de OSB Olan Bireylere Sunulan Hizmetler

OSB olan bireylerin diğer engel gruplarında olduğu gibi bağımsız olarak toplumsal yaşama tam katılımda yaşadıkları engeller bulunmaktadır. Dolayısıyla OSB olan bireylerin başta özel eğitim olmak üzere, sağlık, meslekî eğitim, istihdam olanaklarından yararlanması amacıyla sosyal politika tedbirlerinin geliştirilmesi ve uygulanması gerekmektedir. Özel eğitime ihtiyacı olan tüm bireylerde olduğu gibi OSB olan bireylerde de eğitim uygun şekilde yapılandırıldığında, işlevsel eğitim programları geliştirildiğinde, öğretim süreci bireysellik esasına göre hazırlandığında, bağımsız yaşam becerileri edinilmesi ve toplumsal bütünleşmenin sağlanması bağlamında önemli ilerlemeler kaydedilmektedir. OSB olan bireylerin erken çocukluk döneminden başlayarak ilkökul ve ortaokul eğitimini kapsayan okul dönemi ve yetişkinlik dönemindeki iş ve meslekî eğitim programları da dâhil olmak üzere yaşam boyu süren ve nitelikli bir özel eğitim hizmeti alabilmeleri önemlidir. Nitelikli özel eğitim hizmetlerinin sağlanması ise her bir dönemde OSB olan bireyin yaşına, özelliklerine ve gereksinimlerine göre işlevsel eğitim programlarının oluşturulması, program sayısının artırılması ve çeşitlendirilmesi ile mümkün olabilmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığında (MEB) alınan 2014 verilerine göre zorunlu eğitim çağındaki OSB olan çocuk sayısı 16.837’dir. OSB olan bireylere sunulan özel eğitim hizmetleri MEB tarafından verilmekte olup buna ilişkin uygulama hükümleri Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinde yer almaktadır. OSB olan bireyler, özel eğitim uygulama merkezinde, özel eğitim iş uygulama merkezinde, özel eğitim sınıflarında ya da normal gelişim gösteren akranlarıyla birlikte kaynaştırma sınıflarında

eğitim görmektedir. Ayrıca bu bireyler, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde destek eğitim almaktadır. Türkiye’deki özel eğitim rehabilitasyon merkezlerinin %53,2’si OSB olan bireylere hizmet vermektedir. Bunu yanında OSB olan bireyler, okul öncesi dönemde okul öncesi kurumlara zorunlu ve destek özel eğitim hizmetleri sağlanmasıyla başarılı bir şekilde kaynaştırılabilmektedir. (Otizm Eylem Planı 2016/2019)

OSB olan bireylere sunulan sağlık hizmetleri, Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Bu kapsamda engelli bireylere sunulan haklardan yararlanmak açısından engelli sağlık kurulu raporu düzenlenmekte, engelli bireylere yönelik hakların kullanılmasında bu rapor resm belge niteliği taşımaktadır. Bunun yanında çeşitli hastalıklara bağlı olarak evde sağlık hizmetine ihtiyacı olan OSB olan bireylere evde sağlık hizmeti sunulmaktadır.

Engelli bireylere yönelik bakım hizmetleri Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Bakım hizmetlerinde aile yanında bakım temel alınmış, kuruluş bakımı son aşamada ve zarur durumlarda uygulanacak bakım modeline dönüşmüştür. Koruyucu nleyici hizmet modellerine ağrlık verilerek OSB olan birey kendi doğal ortamında koparılmadan desteklenmekte ve toplumsal hayattan soyutlanma riski en aza indirilmeye çalışılmaktadır. Bakım hizmetleri, bakım ve rehabilitasyon merkezlerinde (resm ve yatılı/gndzly kuruluşlar),özel bakım merkezlerinde ve evde bakım şeklinde verilmektedir. Ülkemizde engelli bireylere yönelik istihdam olanaklarından OSB olan bireyler de yararlanabilmektedir.

Engelli bireylerin özel sektörde işçi olarak istihdamları Türkiye İş Kurumu aracılığıyla, memur olarak istihdamları ise merkez olarak yapılan engelli kamu personel seçme sınavları ile gerçekleştirilmektedir. Ayrıca zihinsel engelli bireylerin ve OSB olan bireylerin kendilerine uygun düzenlenmiş ortamlarda istihdam edilebilmeleri amacıyla korumalı işyerlerinin kurulması yönünde mevzuat çalışmaları sürdürülmektedir.

İlimizde OSB Olan Bireyler

ğrenim ağındaki bireyler Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ayrı özel eğitim okulları ve kurumlarında, normal okul bünyesindeki özel eğitim sınıflarında ve yine normal okullarda akranlarıyla beraber tam zamanlı kaynaştırma ğrencisi olarak temel akademik beceriler ile beraber toplumsal yaşam becerileri, öz bakım becerileri, günlük yaşam becerileri kazandırılırken, üçüncü kademedeki okullarımızda meslek edinmek için atölye eğitimlerimiz bulunmaktadır. Zorunlu eğitimin dışında kalan bireyler için ise Halk Eğitim Merkezlerince sosyal, kültürel, mesleki ve teknik olarak açılan kurslardan faydalanmaları sağlanır. OSB olan bireyler yaş sınırı olmaksızın özel eğitim destek hizmetlerinden de eř zamanlı olarak yararlanabilmektedir.

İlimizdeki Merkez, Kdz. Ereğli ve aycuma Rehberlik Araştırma Merkezleri tarafından eğitsel tanılması yapılan ve özel eğitim hizmetleri kurulları tarafından eğitim ortamlarına yerleştirme kararı verilen otizm spektrum bozukluğu olan bireyler tablosu;

	OKUL ÖNCESİ	İLKOKUL (KAYNAŞTIRMA)	ORTAOKUL (KAYNAŞTIRMA)	LİSE (KAYNAŞTIRMA)	DESTEK EĞİTİM	ÖZEL EĞİTİM SINIFI	ÖZEL EĞİTİM OKULU	EVDE EĞİTİM
Merkez	30	11	7	4	-	7	23	-
Kilimli	5	2	1	1	-	2	15	-
Kozlu	8	2	1	1	-	6	-	-
Ereğli	25	10	5	-	-	38	6	-
Alaplı	2	1	-	-	-	3	-	-
Gökçebey	1	2	-	-	-	2	3	-
Devrek	1	3	1	1	-	7	-	-
Çaycuma	2	1	1	1	-	14	-	-
Toplam	74	32	16	8	-	79	47	-
	256 Öğrenci							

*****İlimiz genelinde örgün eğitim çağında toplam 256 OSB olan öğrenci tespit edilmiştir.***

İlimizde Milli Eğitim Müdürlüğü Koordinatörlüğünde oluşturulan eylem planında; Öncelikle İl Milli Eğitim Müdürlüğünce bir ekip oluşturulmuştur. Bu ekibin içerisinde alanında uzman öğretmenler yer almaktadır. İlimizdeki OSB olan bireylerin ve ailelerinin ihtiyaçlarını belirlemek için ekip tarafından görüşme formu düzenlenmiştir(Ek-1). Form, ekip üyeleri tarafından ailelere uygulanacak ve ihtiyaçlar belirlenecektir. Bu formdan elde edilen sonuçlar doğrultusunda proje ve program şekillenip geliştirilecektir. Temel amaç; bu bireylerin ve ailelerinin toplum içindeki rollerini gerçekleştiren, başkalarıyla iyi ilişkiler kuran, işbirliği içinde çalışabilen, çevresine uyum sağlayabilen, üretici, toplumda bağımsız yaşayarak kendi kendine yetebilen kişiler olmalarıdır. Ayrıca uygun eğitim programları ile özel yöntem, personel ve araç gereç kullanarak, ilgi, ihtiyaç ve yeterliliklerine bağlı olarak eğitsel düzenlemeler bu proje dâhilinde yapılacaktır.

Program süresince diğer kurumlarla da yakın ilişkiler kurulacaktır. Bu kurumların görev ve sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir. Bu amaçlar genel olarak alınmıştır. Her kurum kendi bünyesinde bir ekip oluşturacak ve özel amaçlarını eylem planı çerçevesinde geliştirecektir. Bu aşamada kurumlar birbirlerine personel ve veri desteğinde bulunacaktır. Müdürlüğümüz ve paydaş kurumlar arasında yapılacak protokollerle belirlenen amaçlar gerçekleştirilecektir. Böylece ilimiz bir ilki gerçekleştirerek OSB olan bireyler ve aileleri için hayat standartlarını yükseltip sosyal kabulün sağlanmasına imkân sağlayacaktır. Bu projeyi diğer engel gruplarına da genelleyerek dezavantajlı grupların hayatlarına olumlu dokunuşlar sağlanmış olacaktır.

PAYDAŞ KURUMLAR

Bülent Ecevit Üniversitesi

Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü

Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü

İl Milli Eğitim Müdürlüğü

İl Sağlık Müdürlüğü

İş Kur

İlgili STK'lar

İl Milli Eğitim Müdürlüğü Otizm Eylem Planı Koordinasyon Kurulu Üyeleri

Yürütme Kurulu Başkanı

Cemal ÖZDEMİR

İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı

Genel Koordinatör

Yavuz PALABAŞ

Zonguldak RAM Müdürü

Özel Eğitim Koordinatörü

Ayşegül ÇOLAK

Özel Eğitim Öğretmeni

Rehberlik Koordinatörü

Aynur GÖZÜBEK

Psikolojik Danışman ve Rehberlik Öğretmeni

Komisyon Üyeleri;

Bahattin MUTLUBAŞ

Psikolojik Danışman ve Rehberlik Öğretmeni

Emine DEMİRCİ

Özel Eğitim Öğretmeni

Gökhan SEZER

Psikolojik Danışman ve Rehberlik Öğretmeni

Mehmet Ali AKYOL

Psikolojik Danışman ve Rehberlik Öğretmeni

Neslihan CAN TOPRAKÇI

Özel Eğitim Öğretmeni

Selma DAŞKIN

Psikolojik Danışman ve Rehberlik Öğretmeni

AİLE SOSYAL POLİTİKALAR İL MÜDÜRLÜĞÜ

HEDEF	ALINACAK TEDBİRLER	SORUMLU KURUM	ORTAK ÇALIŞILACAK KURUMLAR	AÇIKLAMA	SÜRE
A- OSB olan bireylerin ve ailelerinin; sosyal güvenlik, sosyal yardım ve sosyal hizmetlerden daha etkin biçimde yararlanmalarının ve toplumsal yaşama katılımlarının sağlanması	A-1-OSB olan bireylerin sayısal verilerinin İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile paylaşılması	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	İl Milli Eğitim Müdürlüğü	OSB olan bireylerin sayısal verilerinin, gerekli çalışmaların yapılabilmesi için İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile paylaşılması	OCAK 2018
	A-2- OSB olan bireyler için önümüzdeki dönemde yapılması planlanan yaşam ve bakım merkezi için uygun yerin belirlenmesi	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü		OSB olan öğrencilerin yaşam standartlarının yükseltileceği, günlük yaşama dâhil olabileceği, gerektiğinde bakım hizmetlerinin karşılanabileceği merkez için arazinin belirlenmesi ve gerekli araştırmaların yapılması	OCAK 2018
	A-3-OSB olan bireylerin ailelerinin rehabilitasyonu ve danışmanlık için sosyal çalışmacı vb. desteğinin sağlanması	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü İl Milli Eğitim Müdürlüğü	OSB olan bireylerin ailelerine kanuni haklarının neler olduğu aktarılması, bakım hizmetlerinden nerede ve ne şekilde faydalanacağını aktarılması, ailelerin rehabilite edilmesi konusunda sosyal çalışmacı personel desteğinin Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinde sağlanması

İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

HEDEF	ALINACAK TEDBİRLER	SORUMLU KURUM	ORTAK ÇALIŞILACAK KURUMLAR	AÇIKLAMA	SÜRE
B- İl genelinde OSB'nin, erken tanı amaçlı değerlendirme ve kesin tanı sürecinin kaliteli, hızlı ve yaygın şekilde sağlanması ile izleme ve destekleme programlarının oluşturulması ve sağlıklı beslenmenin önemini anlatılması	B-1-OSB olan bireylerin sayısal verilerinin İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile paylaşılması	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Milli Eğitim Müdürlüğü	OSB olan bireylerin sayısal verilerinin, gerekli çalışmaların yapılabilmesi için İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile paylaşılması	OCAK 2018
	B-2-OSB olan bireylerin ailelerine aile danışmanlığı için psikolog desteğinin sağlanması	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü İl Milli Eğitim Müdürlüğü	OSB olan bireylerin ailelerinin kabul sürecinde yaşanan şok, inkar, suçluluk ve kabul süreçlerinde ailelere destek verilmesi ve gerektiğinde terapi seanslarının uygulanması.	SÜREKLİ
	B-2 - Hastanelerin çocuk psikiyatrisi, psikiyatri ve gelişimsel pediatri kliniklerinde OSB konusunda kurumsal kapasitesinin artırılması sağlanması	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü BEÜ Eğitim Fakültesi	Hâlihazırda hastanelerdeki çocuk psikiyatrisi, psikiyatri ve gelişimsel pediatri kliniklerinin ve burada çalışan personelin sayısının artırılması ve söz konusu kliniklerin OSB olan bireylerin tanınmasında kullanılan ekipman ihtiyaçları karşılanması	SÜREKLİ
	B-3- OSB olan bireylerde beslenmenin yetersizlik oranına etkilerinin belirlenmesi ve beslenmenin önemi	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü İl Milli Eğitim Müdürlüğü BEÜ Tıp Fakültesi Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü	OSB olan bireylerde beslenme tiplerinin bu bireylerin öğrenme süreçlerine etkilerinin ve problem davranışlarına etkileri son yıllarda yapılan araştırmalarla kanıtlanmıştır. Sağlıklı beslenme tipleriyle bu bireyler daha kolay öğrenmelerinin	SÜREKLİ

				<p>gerçekleşerek problem davranışlarının azaldığının gözlenmesi beslenme tiplerinin önemini arttırmaktadır. Bu nedenle OSB olan bireyler için sağlıklı beslenme tiplerinin belirlenmesi ve okullarda, evlerde ve diğer sosyal ortamlarda bu programa uyulmasının sağlanması</p>	
--	--	--	--	---	--

GENÇLİK HİZMETLERİ SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ

HEDEF	ALINACAK TEDBİRLER	SORUMLU KURUM	ORTAK ÇALIŞILACAK KURUMLAR	AÇIKLAMA	SÜRE
C- OSB olan bireylerin sosyal yaşama uyum sağlamaları, sportif etkinliklere etkin katılımlarının sağlanması, bu bireylerin tesis ve antrenör ihtiyaçlarının giderilmesi	C-1-OSB olan bireylere uygun, ihtiyaçlarına yönelik spor merkezi kurulması	Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü İl Milli Eğitim Müdürlüğü BEÜ BESYO Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü	OSB olan bireylerin en fazla güçlük çektikleri alan sosyal uyum problemleridir. Bu bireylerin yapacakları sportif faaliyetlerle sosyalleşmesi sağlanacak ve özgüven duygusu geliştirilecektir.	SÜREKLİ
	C-2-OSB olan bireylere uygun ve ihtiyaçlarına yönelik kurulan spor merkezinde bu bireylere uzman kişilerce sportif alanlarda eğitim verilmesi	Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü İl Milli Eğitim Müdürlüğü BEÜ BESYO Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü	OSB olan bireylerin ilgi ve ihtiyaçlarına yönelik olarak (yüzme, tenis, basketbol vb.) çeşitli spor dallarında antrenör ve özel eğitim uzmanları eşliğinde bu sportif faaliyetlerinin öğretiminin yapılması	SÜREKLİ
	C-3-OSB olan bireylerin sosyal uyum sağlaması için yapılacak müzik etkinliklerinde kullanılacak materyal temini	Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü İl Milli Eğitim Müdürlüğü BEÜ BESYO BEÜ Konservatuar Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü	OSB olan bireylerin ritim çalışmalarında kullanılmak üzere müzik aleti (def, zil, marakas vb.) ihtiyacının karşılanması	SÜREKLİ

İŞKUR

HEDEF	ALINACAK TEDBİRLER	SORUMLU KURUM	ORTAK ÇALIŞILACAK KURUMLAR	AÇIKLAMA	SÜRE
D- OSB olan bireylerin istihdamlarının sağlanması ve çalışma hayatı ile ilgili düzenlemelerin yapılması	D-1-İlimiz bünyesindeki OSB olan bireylerin yörenin ihtiyaçlarına yönelik olarak istihdam edilebileceği kontenjanları belirleme	İŞKUR	İl Milli Eğitim Müdürlüğü Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	İŞKUR bünyesinde istihdam edilen “İş ve Meslek Danışmanları”nın ilin ihtiyaçları ve OSB olan bireylerin yapabildikleri dikkate alınarak kontenjanların belirlenmesi	SÜREKLİ
	D-2-Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi ve Özel Eğitim İş Uygulama Merkezlerinden mezun öğrencilerin bitirdikleri atölye içeriklerine uygun olarak istihdam sağlanması	İŞKUR	İl Milli Eğitim Müdürlüğü Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	İş ve Meslek Danışmanlarının kuruma kayıtlı iş arayan OSB olan Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi ve Özel Eğitim İş Uygulama Merkezlerinden mezun olan bireylerin iş bulmaları, mesleklerini/işlerini değiştirmeleri, meslekî uyum problemlerinin giderilmesi, bu bireylerin meslek seçimleri ve işverenlerin bilgilendirilmeleri ile taleplerini karşılamalarına sistemli olarak yardımcı olunması sağlanması	SÜREKLİ

	D-3- OSB olan bireylerin ve ailelerinin İŞKUR destekli proje ve kurslardan yararlanmalarının sağlanması	İŞKUR	İl Milli Eğitim Müdürlüğü Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü	OSB olan bireyler ve ailelerinin sosyal yaşamlarını geliştirebilmesi, ürün çıkararak gelir elde etmelerinin sağlanması, günlük yaşama adaptasyonlarının sağlanması için İŞKUR destekli proje ve kursların niceliğinin artırılarak destek sağlanması	SÜREKLİ
--	---	-------	---	---	---------

BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ
BEDEN EĞİTİMİ SPOR MESLEK YÜKSEKOKULU

HEDEF	ALINACAK TEDBİRLER	SORUMLU KURUM	ORTAK ÇALIŞILACAK KURUMLAR	AÇIKLAMA	SÜRE
E-OSB olan bireylerin spor derslerinde sağlıklı yaşam becerilerinin, motor gelişimlerinin, dikkat ve motivasyonlarının artırılması, sosyal ilişkilerinin geliştirilmesi hedeflenerek çalışmaların yürütülmesi	E-1- OSB olan bireylere uygun ve ihtiyaçlarına yönelik BESYO bünyesindeki spor merkezlerinde uzman kişilerce sportif alanlarda eğitim verilmesi	BEÜ BESYO	İl Sağlık Müdürlüğü İl Milli Eğitim Müdürlüğü BEÜ BESYO Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü	OSB olan bireylerin yüzme, tenis, basketbol, hentbol vb. spor dallarına antrenör desteğinin sağlanarak, sağlıklı yaşam becerilerinin, motor gelişimlerinin, dikkat ve motivasyonlarının artırılması, sosyal ilişkilerinin geliştirilmesi amaçlanır	SÜREKLİ
	E-2-Tüm özel eğitim okulları, özel eğitim sınıfı ve okullarda kaynaştırma öğrencisi olarak eğitim gören özel gereksinimli bireylerin BEÜ'nün spor tesisleri ve yüzme havuzundan toplum yararına faydalanması	BEÜ BESYO	İl Sağlık Müdürlüğü İl Milli Eğitim Müdürlüğü BEÜ BESYO Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü	Özel gereksinimli bireylerin sosyalleşmelerini sağlamak, motor becerileri geliştirmek, dikkat ve koordinasyonlarını sağlamak için spor etkinliklere aktif katılımı gerektiğinden ve okullarımızın sportif donanım ve tesisleşme bakımından yetersiz olması nedeniyle BEÜ BESYO tesislerinden ücretsiz faydalanılması	SÜREKLİ

GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ

HEDEF	ALINACAK TEDBİRLER	SORUMLU KURUM	ORTAK ÇALIŞILACAK KURUMLAR	AÇIKLAMA	SÜRE
F-OSB olan bireylerin ince kas becerilerinin gelişmesi, sosyal uyum becerilerinin ilerlemesi, ürün elde ederek özgüven duygusunun gelişmesinin sağlanması	F-1- OSB olan bireylerin seramik, ebru, serbest suluboya vb. çalışmalar yapabilmeleri için eğitici tahsis edilmesi	BEÜ Güzel Sanatlar Fakültesi	BEÜ Güzel Sanatlar Fakültesi İl Milli Eğitim Müdürlüğü Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	OSB olan bireylerin seramik, ebru, serbest suluboya vb. çalışmalar yapabilmeleri için bu becerilerin öğretimi gerektiğinden bu öğretimi özel eğitim uzmanı ile birlikte yapacak eğitici desteğinin sağlanması	SÜREKLİ
	F-2-OSB olan bireylerin seramik, ebru, serbest suluboya vb. çalışmalar yapabilmeleri için yer tahsis edilmesi	BEÜ Güzel Sanatlar Fakültesi	BEÜ Güzel Sanatlar Fakültesi İl Milli Eğitim Müdürlüğü Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	OSB olan bireylerin seramik, ebru, serbest suluboya vb. çalışmalar yapabilmeleri için bu becerilerin öğretimi gerektiğinden bu öğretimin yapılacağı mekânların sağlanması	SÜREKLİ
	F-3-OSB olan bireylerin seramik, ebru, serbest suluboya vb. çalışmalar yapabilmeleri için malzeme temin edilmesi	BEÜ Güzel Sanatlar Fakültesi	BEÜ Güzel Sanatlar Fakültesi İl Milli Eğitim Müdürlüğü Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	OSB olan bireylerin seramik, ebru, serbest suluboya vb. çalışmalar yapabilmeleri için bu becerilerin öğretimi gerektiğinden bu öğretimi yapmak için malzemelerin teminin sağlanması	SÜREKLİ
	F-4-OSB olan öğrencilerin yaptığı çalışmaların dönem sonunda ve yıl sonunda sergilenmesi	BEÜ Güzel Sanatlar Fakültesi	BEÜ Güzel Sanatlar Fakültesi İl Milli Eğitim Müdürlüğü Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Dönem sonu ve yıl boyunca ortaya çıkan ürünlerin sergilenerek ilimizde bu bireylerinde üretici konumunda olabildiklerinin anlatılması	YIL SONU

EREĞLİ EĞİTİM FAKÜLTESİ

HEDEF	ALINACAK TEDBİRLER	SORUMLU KURUM	ORTAK ÇALIŞILACAK KURUMLAR	AÇIKLAMA	SÜRE
G-OSB olan bireylerin toplumdaki diğer bireyler gibi bağımsız, üretken ve topluma aktif katılımcı olmalarını sağlamayı hedefleyen öğretmenler yetiştirilmesi, aile danışma hizmetlerinin sağlanması, fakülte bünyesinde OSB olan öğrenciler için eğitim destek birimi oluşturulması hedeflenir.	G-1-Fakültede eğitim gören Özel Eğitim Öğretmenliği öğrencilerinin okullarda uygulama yaparak destek sağlanması	BEÜ Ereğli Eğitim Fakültesi Özel eğitim Bölümü	İl Milli Eğitim Müdürlüğü BEÜ Ereğli Eğitim Fakültesi Özel eğitim Bölümü	Özel Eğitim Öğretmenliği adayı olan öğrencilerin OSB olan öğrencilerle uygulama okul ve sınıflarında çalışarak, farklı öğretim yöntemleri uygulama imkânı tanınması, problem davranış sağaltımı yapılabilmesi, kavram ve beceri öğretimlerini uygulama şansı tanınması	SÜREKLİ
	G-2-İlimiz bünyesinde OSB olan öğrencilerle çalışan öğretmenlere seminerler verilmesi	BEÜ Ereğli Eğitim Fakültesi Özel eğitim Bölümü	İl Milli Eğitim Müdürlüğü BEÜ Ereğli Eğitim Fakültesi Özel eğitim Bölümü	OSB olan bireylerin yer aldığı sınıflar ve okullarda görev yapan öğretmenlere yönelik olarak OSB olan bireylere özel olarak geliştirilmiş öğretim yöntemleri (PECS, PCDI, ABA, Uygulamalı Davranış Analizi, Etkinlik Çizelgeleri) ile ilgili eğitimlerin programlanması ve yürütülmesi	SÜREKLİ
	G-3-İlimizde OSB olan bireylerin öğretmenleri ile ailelerine yönelik olarak danışmanlık verilmesi	BEÜ Ereğli Eğitim Fakültesi Özel eğitim Bölümü	İl Milli Eğitim Müdürlüğü BEÜ Ereğli Eğitim Fakültesi Özel eğitim Bölümü	OSB olan bireylerin öğretmenleri ve ailelerine yönelik olarak aile danışmanlığı, eğitsel danışmanlık verilmesi.	SÜREKLİ

SİVİL TOPLUM KURULUŞU (KOBDER)

HEDEF	ALINACAK TEDBİRLER	SORUMLU KURUM	ORTAK ÇALIŞILACAK KURUMLAR	AÇIKLAMA	SÜRE
H.OSB olan bireyler ve ailelerinin belirleyerek iletişimi sağlamak	H-1-.İlimiz merkez ve ilçelerde bulunan OSB olan birey ve ailelerine ulaşarak, iletişimin sağlanması	KOBDER	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü İl Millî Eğitim Müdürlüğü İl Sağlık Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü İş Kur Bülent Ecevit Üniversitesi İlgili STK'lar	OSB olan bireylere ve ailelere yapılacak etkinliklerin organizasyonları için yer, mekân temin edilmesi ve iletişimin sağlanması	SÜREKLİ

FARKINDALIK ÇALIŞMALARI VE KURUMLAR ARASI İŞBİRLİĞİ

HEDEF	ALINACAK TEDBİRLER	İLGİLİ KURUMLAR	AÇIKLAMA	SÜRE
I. Toplumun tüm kesimlerinin OSB konusunda farkındalık düzeyinin artırılması ile OSB olan bireylere yönelik sağlık, eğitim ve destek hizmetlerinin sürekliliğinin sağlanması için kurumlar arası iş birliğinin güçlendirilmesi	I-1-OSB'nin kamuoyunda tanıtılması için kampanyalar düzenlenecektir.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, İl Millî Eğitim Müdürlüğü İl Sağlık Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü İş Kur Bülent Ecevit Üniversitesi İlgili STK' lar	OSB olan bireylerin diğer bireylerle eşit haklara sahip olduğu bilincinin geliştirilmesi ve OSB konusunda duyarlılığın oluşturulması ilişkin düzenlemeler yapılacaktır.	OCAK 2018 - ARALIK 2019
	I-2-OSB konusunda ilimizin bütün kesimlerinde farkındalık artırıcı faaliyetler yürütülecektir.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü İl Millî Eğitim Müdürlüğü İl Sağlık Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü İş Kur Bülent Ecevit Üniversitesi İlgili STK' lar	Başta kamu kurumları, üniversitelerde görev yapan personel olmak üzere anne çocuk takibi yapılan aile sağlığı merkezlerinde görev yapanlar, örgün eğitim kurumlarında ve kaynaştırma sınıflarında görev yapan öğretmenler, yöneticiler ile öğrenciler ve aileleri, sağlık personeli ile kreş ve gündüz bakımevlerinde görev yapan personel için seminer, sempozyum, kongre, hizmet içi eğitim vb. etkinlikler düzenlenecektir.	OCAK 2018 - ARALIK 2019
	I-3- OSB olan bireyler için tüm dünyada farkındalık yaratmak için 2 Nisan Dünya Otizm Farkındalık Gününde etkinlikler düzenlenmesi	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü İl Millî Eğitim Müdürlüğü İl Sağlık Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü İş Kur Bülent Ecevit Üniversitesi İlgili STK' lar	OSB olan bireylerin n diğer bireylerle eşit haklara sahip olduğu bilincinin geliştirilmesi ve OSB konusunda duyarlılığın oluşturulmasına yönelik olarak ilimizde farkındalık çalışmaları yürütülmesi	Her yıl 2 NİSAN

İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

HEDEF	ALINACAK TEDBİRLER	SORUMLU KURUM	ORTAK ÇALIŞILACAK KURUMLAR	AÇIKLAMA	SÜRE
A-OSB olan bireylerin en az sınırlandırılmış ortamlarda eğitim görmelerinin sağlanması ile eğitsel değerlendirilmeleri , özel eğitim, meslekî eğitim, destek eğitim ve sosyal(spor, müzik, resim) aktivite hizmetlerinin geliştirilmesi ve OSB olan bireylerin ve ailelerinin; sosyal güvenlik, sosyal yardım ve sosyal hizmetlerden daha etkin biçimde yararlanmalarının ve toplumsal yaşama katılımlarının sağlanması	A-1-İlimizde yer alan OSB olan bireylerin tespit edilmesi ve ihtiyaçlar belirlenip programlar hazırlanması için profesyonel ekip oluşturulması		İl Millî Eğitim Müdürlüğü	Toplumun tüm kesimlerinin OSB konusunda farkındalık düzeyinin artırılması ile OSB olan bireylerin belirlenmesi, bu bireylerin sayısal verilerin oluşturulması, eğitim ve destek hizmetlerinin sürekliliğinin sağlanması için ekip oluşturulması	ARALIK 2017
	A-2-İlimizde yer alan OSB olan bireylerin, eğitim aldıkları okul ve sınıfların sayısal verilerinin toplanması	Rehberlik Araştırma Merkezleri Okul ve Kurumlar	İl Sağlık Müdürlüğü Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü (Öğrenim çağı dışındaki bireyler için)	İlimizde yer alan özel eğitim okulları, özel eğitim sınıfları, kaynaştırma öğrencisi olan, okul öncesi kurumlarından faydalanan ve örgün eğitim dışında kalmış halk eğitim kurslarından ve mesleki rehabilitasyondan faydalanabilecek OSB olan bireylerin sayısal verilerinin belirlenmesi	ARALIK 2017- OCAK 2018
	A-3-OSB olan bireylerin ve ailelerinin temel gereksinim ve ihtiyaçlarının belirlenebilmesi için aile görüşme	Rehberlik Araştırma Merkezi	İl Sağlık Müdürlüğü Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	OSB olan bireylerin ve ailelerinin sosyal (sportif aktiviteler, müzik çalışmaları vb.) eğitsel (aile eğitimleri hem de eğitsel hem de davranışsal açıdan	OCAK 2018

	formlarının hazırlanması),psikolojik danışmanlık (aile danışmanlığı ve bireysel danışmanlık) ve mesleki danışmanlık ihtiyaçlarının belirlenmesi için	
	A-4-Özel eğitim okulları, özel eğitim sınıfları, OSB olan kaynaştırma öğrencisi bulunan ve destek eğitim odası bulunan okullarda bu bireylerle çalışan öğretmenlerin mesleki gelişimlerini sağlamak için eğitim planlanması ve uygulanması	Rehberlik Araştırma Merkezleri	Rehberlik Araştırma Merkezleri İl Özel Eğitim Formatörleri	Otizimli bireylerde; davranış kontrolü ve sağaltımı, dil konuşma eğitimi, kavram ve beceri öğretimi, sosyal duygusal gelişim, toplumsal yaşam becerileri, günlük yaşam becerileri, öz bakım becerileri vb. konularda etkili öğretim düzenlemeleri yapabilmek için, ilimizdeki özel eğitim formatörleri, bütünleştirme formatörleri ve Rehberlik Araştırma Merkezlerince görevlendirilecek personeller tarafından OSB olan kaynaştırma öğrencisi bulunan ve destek eğitim odası bulunan okullarda bu bireylerle çalışan öğretmenlere eğitimler verilmesi **İlimizdeki personel hareketliliği nedeniyle eğitimlerin aksamaması için eğitim verilen	OCAK 2018 NİSAN 2018

				konularda açılan formatörlük kurslarına öğretmenler gönderilerek eğitimlerde süreklilik sağlanmış olacaktır.	
	A-5-Özel eğitim okullarında görev yapan, okul bünyelerinde özel eğitim sınıfları, OSB olan kaynaştırma öğrencisi bulunan ve destek eğitim odası bulunan okul yöneticilerin bilgi birikimini arttırmak için içerik, öğrenci profilleri, davranış kontrolü ile ilgili eğitim düzenlenmesi	Rehberlik Araştırma Merkezi	Rehberlik Araştırma Merkezi	Otizimli bireylerde; davranış kontrolü ve sağaltımı, dil konuşma eğitimi, kavram ve beceri öğretimi, sosyal duygusal gelişim, toplumsal yaşam becerileri, günlük yaşam becerileri, öz bakım becerileri vb. konularda etkili öğretim düzenlemeleri yapabilmek için, ilimizdeki özel eğitim formatörleri, bütünleştirme formatörleri ve Rehberlik Araştırma Merkezlerince görevlendirilecek personeller tarafından OSB olan kaynaştırma öğrencisi bulunan ve destek eğitim odası bulunan okullarda görev yapan okul yöneticilerine eğitimler verilmesi ** İlimizdeki personel hareketliliği nedeniyle eğitimlerin aksamaması için eğitim verilen	OCAK 2018 NİSAN 2018

				konularda açılan formatörlük kurslarına öğretmenler gönderilerek eğitimlerde süreklilik sağlanmış olacaktır.	
	A-6-OSB olan öğrencilerin faydalandığı destek eğitim odalarının işlevselliğinin artırılması		İl Milli Eğitim Müdürlüğü	Destek eğitim sınıflarından faydalanan OSB olan bireylerin BEP'lerinin okulun bünyesinde kurulan BEP birimi tarafından gereksinimlere (davranışsal ve eğitsel)uygun şekilde oluşturulması ve bu ihtiyaçlara uygun olarak öğretmen görevlendirilmesi, materyal desteği sağlanması, Okul Rehberlik Psikolojik Danışma Yürütme Komisyonun bu bireylerin bireysel ve grup derslerini düzenlenmesi	SÜREKLİ
	A-7-OSB olan bireylerin buldukları okuldaki rehberlik servislerinin görev ve sorumlulukları dahilinde danışma ve rehberlik çalışmalarını etkili bir şekilde yürütmesi		Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	OSB olan aile ve bireylerinin aile danışmanlığı (Bilgi Verici Danışmanlık ve Anne-Baba Eğitimi) yapılması ve ihtiyaçlarının belirlenmesi	SÜREKLİ

	A-8- OSB olan bireylerin ailelerinin rehabilitasyonu ve danışmanlık için sosyal çalışmacı vb. desteğinin sağlanması	Rehberlik Araştırma Merkezleri	Rehberlik Araştırma Merkezi Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	OSB olan bireylerin ailelerine kanuni haklarının neler olduğu aktarılması, bakım hizmetlerinden nerede ve ne şekilde faydalanacağını aktarılması, ailelerin rehabilite edilmesi konusunda sosyal çalışmacı personelin haftada bir gün Rehberlik Araştırma Merkezi bünyesinde görevlendirilerek danışmanlık hizmeti verilmesi	SÜREKLİ
	A-9-OSB olan bireylerin ailelerine aile danışmanlığı (Bilgi Verici Danışmanlık, Anne-Baba Eğitimi) için psikolog vb. desteğinin sağlanması	Rehberlik Araştırma Merkezleri	Rehberlik Araştırma Merkezleri İl Sağlık Müdürlüğü Halk Eğitim Merkezleri	OSB olan bireylerin ailelerinin kabul sürecinde yaşanan şok, inkar, suçluluk ve kabul süreçlerinde ailelerine destek verilmesi ve gerektiğinde terapi seanslarının uygulanması konusunda psikolog personel desteğinin haftada bir gün Rehberlik Araştırma Merkezi bünyesinde görevlendirilmesi ve danışmanlık hizmeti verilmesi	SÜREKLİ
	A-10-OSB olan bireylere ve ailelerine drama eğitimlerinin verilmesi.	Rehberlik Araştırma Merkezleri Halk Eğitim Merkezleri	Rehberlik Araştırma Merkezleri Halk Eğitim Merkezleri	OSB olan bireylere özgüvenini geliştirmek, arkadaşlık ilişkileri kurmasını sağlamak ve sosyal uyum becerileri	SÜREKLİ

				geliştirmek için, OSB olan bireylerin ailelerinde ise; kendini ifade etme becerisinin geliştirilmesi ve psikolojik olarak desteklendiğini hissetmesinin sağlanması	
	A-11-OSB olan bireylerin ilgi, ihtiyaç ve istihdamlarına yönelik kurslar açılması	Halk Eğitim Merkezleri	Halk Eğitim Merkezleri BEÜ İŞKUR	OSB olan bireylerin ilgi, ihtiyaç ve istihdamlarına yönelik olarak Halk Eğitim Merkezi bünyesinde yüzme, tenis, drama, ebru, seramik, basketbol vb. sosyal becerileri, motor becerileri, dikkat ve koordinasyon becerilerini geliştirici kursların açılması	SÜREKLİ
	A-12- OSB olan bireylerin ailelerinin ilgi, ihtiyaç ve istihdamlarına yönelik kurslar açılması	Halk Eğitim Merkezleri	İl Milli Eğitim Müdürlüğü Halk Eğitim Merkezleri İŞKUR	OSB olan bireylerinin ailelerinin ilgi, ihtiyaç ve istihdamlarına yönelik olarak Halk Eğitim Merkezi bünyesinde İŞKUR destekli el sanatları, dikiş, nakış, seramik, aşçılık vb alanlarda kursların açılması	SÜREKLİ
	A-13- İzleme ve değerlendirme çalışmalarının yapılması	Rehberlik Araştırma Merkezi	Rehberlik Araştırma Merkezi Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Rehberlik Araştırma Merkezi Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu, Özel Eğitim Hizmetler Kurul Üyeleri, Aile Sosyal	SÜREKLİ

				Politikalar İl Müdürlüğünden görevlendirilen bir temsilci ve proje ekibi üyeleri tarafından iki ayda bir izleme ve değerlendirmelerin yapılarak raporlaştırılması.	
--	--	--	--	--	--

AİLE GÖRÜŞME FORMU

Formun Amacı: Bu formun amacı otizmli bireylerin ve ailenin ihtiyaçlarının belirlenerek, birey ve aile için yapılabilecek çalışmaları tespit etmektedir. Bu form okul çağında olan ve okula devam eden öğrenciler ve ailelerine yönelik soruları içermektedir.

Görüşme Tarihi :
Görüşmeyi Yapan Kişi :
Öğrencinin Okulu :

SAĞLIK BİLGİLERİ

Çocuğunuz tıbbi tanısı nedir?.....

Çocuğun ek yetersizliği var mı?

Süreğen hastalığı var mı?

Geçirdiği Ameliyat var mı?.....

Sürekli kullandığı ilaçlar var mı?

Kullandığı cihazlar var mı?

- 1- Çocuğunuzun tuvalet eğitimi var mı?
- 2- Çocuğunuz bağımsız olarak yemeğini yiyebilir mi?
- 3- Çocuğunuz bağımsız olarak giyinebilir mi?
- 4- Çocuğunuz kişisel bakım ve temizliğini kendisi yapabilir mi?
- 5- Çocuğunuz okul saatleri dışında vaktini nasıl geçirir?
- 6- Çocuğunuzla gün boyu kim ilgileniyor?

7- Çocuğunuzla birlikte oyun oynuyor musunuz? Ne tarz oyunlar oynarsınız?

8- Çocuğunuzla son bir ayda okul ve ev dışında yaptığınız herhangi bir etkinlik var mı?

9- Çocuğunuzla ilgili konularda kimlerden destek alıyorsunuz?

10- Çocuğunuz sözel becerilerde (okuma-yazma, sosyal hayat, tarih, coğrafya vb.) neleri yapabiliyor?

11- Çocuğunuz sayısal becerilerde (matematik, fen bilgisi, kimya, biyoloji vb.) neleri yapabiliyor?

12- Çocuğunuz sorulduğunda adresi ve / veya telefon numarasını söyleyebilir mi?

13- Çocuğunuz bağımsız yolculuk yapabilir mi?

14- Çocuğunuz bağımsız alışveriş yapabilir mi?

15- Kendinize zaman ayırabiliyor musunuz?

16- Yaşadığınız yerde gereksinimlerinizi karşılayacak sosyal aktivite alanları var mı? Varsa neler?

17- Çocuğunuzun katılmasını istediğiniz sosyal etkinlikler var mı? Varsa neler?

18- Çocuğunuzun katılmasını istediğınız sportif etkinlikler var mı? Varsa neler?

19- Çocuğunuzla dışarı çıktığınızda çevrenizdeki insanların tutum ve davranışlarını olumlu yönden değerlendirir misiniz?

20- Çocuğunuzla dışarı çıktığınızda çevrenizdeki insanların tutum ve davranışlarını olumsuz yönden değerlendirir misiniz?

21- Çocuğunuzun eğitimi ile ilgili yaşadığınız sorunlar var mı? Varsa neler belirtiniz.

22- Çocuğunuzun ihtiyaçlarını karşılayabiliyor musunuz?

23- Kendiniz için, ihtiyaç duyduğunuz eğitim veya destek programı var mı?

Aile Danışmanlığı

Öfke Kontrolü

Psikolojik Destek

Ergenlik Dönemi

Aile Eğitimi ve İletişimi

Beslenme ve Sağlık

Okul Başarısını Arttırmaya Yönelik Eğitimler

Medya

Diğer

24- Yaşadığınız en büyük problem nedir?